



Redovisning av fördelning av medel från Allmänna arvsfonden under budgetåret 2014

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar utskottet regeringens skrivelse 2014/15:132 Redovisning av fördelning av medel från Allmänna arvsfonden under budgetåret 2014.

Ingen motion har väckts med anledning av skrivelsen.

Utskottet föreslår att regeringens skrivelse läggs till handlingarna.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Utskottets överväganden	5
Fördelning av medel från Allmänna arvsfonden	5
Utskottets ställningstagande	8
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	9
Skrivelsen	9

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Fördelning av medel från Allmänna arvsfonden

Riksdagen lägger skrivelse 2014/15:132 till handlingarna.

Stockholm den 3 november 2015

På socialutskottets vägnar

Emma Henriksson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Emma Henriksson (KD), Anna-Lena Sörenson (S), Cecilia Widegren (M), Lennart Axelsson (S), Finn Bengtsson (M), Mikael Dahlgvist (S), Amir Adan (M), Carina Herrstedt (SD), Barbro Westerholm (FP), Karin Rågsjö (V), Hans Hoff (S), Yasmine Larsson (S), Sofia Fölster (M), Staffan Danielsson (C), Stefan Nilsson (MP) och Christina Östberg (SD).

Redogörelse för ärendet

I detta betänkande behandlar utskottet regeringens skrivelse 2014/15:132 Redovisning av fördelning av medel från Allmänna arvsfonden under budgetåret 2014.

Ingen motion har väckts med anledning av skrivelsen.

Utskottets överväganden

Fördelning av medel från Allmänna arvsfonden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger skrivelse 2014/15:132 till handlingarna.

Skrivelsen

Inledning

Allmänna arvsfondens syfte är att främja verksamhet av ideell karaktär till förmån för barn, ungdomar och personer med funktionsnedsättning. Närmare bestämmelser om Allmänna arvsfonden finns i lagen (1994:243) om Allmänna arvsfonden och förordningen (2004:484) om Allmänna arvsfonden.

Arvsfondsdelegationen beslutar om fördelning av stöd ur Allmänna arvsfonden. Delegationen ska ha en samlad strategi för uppföljning och utvärdering av beviljade stöd och informera allmänheten om arvsfondens ändamål och fondmedlens användningsområde.

Regeringen redovisar årligen förvaltningen av Allmänna arvsfonden och fördelningen av stöd ur fonden till riksdagen samt anger inriktning och prioriteringar för Arvsfondsdelegationens verksamhet.

Förvaltning av Allmänna arvsfonden

Allmänna arvsfonden förvaltas av Kammarkollegiet som en särskild fond. Kammarkollegiet bevakar även Allmänna arvsfondens rätt, förvaltar arvsfondens kapital samt utför administrativa och handläggande uppgifter åt Arvsfondsdelegationen. Enligt förordningen om Allmänna arvsfonden har Fonddelegationen inom Kammarkollegiet i uppdrag att besluta om långsiktig placeringsinriktning och strategiska frågor för förvaltningen av Allmänna arvsfondens kapital.

Allmänna arvsfondens bokförda värde uppgick den 31 december 2014 till 4 739 miljoner kronor, jämfört med 4 193 miljoner kronor året dessförinnan. Marknadsvärdet var vid samma tidpunkt 7 124 miljoner kronor, jämfört med 6 442 miljoner kronor föregående år. Fondens tillgångar är placerade i andelar i Kammarkollegiets svenska respektive utländska aktiekonsortier samt företagsobligations-, aktieindex- och räntekonsortier.

Under året har Allmänna arvsfonden tillförts 734,3 miljoner kronor från influtna arvsmedel och avkastning från kapitalförvaltningen. Utbetalningar av stöd för att främja ändamål och för administration av fonden har gjorts med 614,9 miljoner kronor.

Totalt fanns vid årsskiftet 2014/15 ett belopp uppgående till 1 366 miljoner kronor tillgängligt för Arvsfondsdelegationen att fatta beslut om under 2015. Året innan var motsvarande belopp 1 336 miljoner kronor.

Fördelning av stöd ur Allmänna arvsfonden

Stöd ur Allmänna arvsfonden ska främja verksamhet av ideell karaktär till förmån för fondens tre målgrupper: barn, ungdomar och personer med funktionsnedsättning. I första hand ska stöd lämnas till verksamhet som är nyskapande och utvecklande. Stöd får lämnas till organisationer som bedriver ideell verksamhet, men även en offentlig huvudman kan beviljas stöd för utvecklingsverksamhet om det finns särskilda skäl. Stöd kan även lämnas för en del av kostnader för ny-, om-, eller tillbyggnad av lokaler och anläggningar om det bedöms som särskilt angeläget.

Under 2014 fördelades 616 miljoner kronor till 427 projekt efter beslut av Arvsfondsdelegationen. Det är en ökning med 13 procent jämfört med året innan och den högsta summan i Allmänna arvsfondens historia. Av dessa medel är 118 miljoner kronor lokalstöd och 498 miljoner kronor projektstöd.

Knappt 60 procent (366 miljoner kronor) av de medel som fördelades under 2014 gick till lokala och regionala projekt. Resterande medel gick till nationella projekt. Av de beviljade projekten är 65 procent (276 stycken) av lokal eller regional natur, medan resterande andel utgörs av nationella projekt. I likhet med de senaste åren fick projekt i samtliga län bifall under året. Flest ansökningar kom från föreningar i storstadsområdena.

Drygt 581 miljoner kronor av de beslutade medlen har gått till projekt som ligger inom de områden som regeringen prioriterar. Det motsvarar 94 procent av de medel som Arvsfondsdelegationen beslutade om under 2014. Hela 405 projekt som beslutades under året var inom de prioriterade områdena, vilket motsvarar 95 procent av samtliga projekt.

Under 2014 beslutade Arvsfondsdelegationen om fördelning av drygt 139 miljoner kronor till projekt med målgruppen barn under tolv år. Det innebär en minskning med 9 miljoner kronor jämfört med 2013. Antalet bifall under 2014 var 103, vilket är 4 färre än året innan.

Under 2014 fattade Arvsfondsdelegationen beslut om 276 miljoner kronor till projekt för målgruppen ungdomar 12–25 år. Jämfört med föregående år innebär det en ökning med 20 miljoner kronor. Antalet projekt med ungdomar som målgrupp ökade med 16 jämfört med föregående år.

Under 2014 beslutade Arvsfondsdelegationen om fördelning av 200 miljoner kronor till projekt för målgruppen personer med funktionsnedsättning (avser projekt där huvudfokus ligger på personer som är äldre än 25 år eller projekt utan fokus på en viss ålder). Det är en ökning med 58 miljoner kronor, eller 41 procent, jämfört med 2013. Ökningen beror till stor del på den särskilda satsningen Egen Kraft. Antalet projekt med personer med funktionsnedsättning ökade med 29 stycken eller drygt 28 procent jämfört med 2013.

Under 2014 pågick två särskilda satsningar aktivt: Egen Kraft och Lokalstödssatsningen. Även fortsättningsprojekt som ingick i de avslutade satsningarna Vi deltar! och Fördel barn! fick stöd för sitt tredje projektår under 2014. Under 2014 beviljades totalt 260 miljoner kronor inom de fyra satsningarna, vilket utgör 42 procent av de medel som beviljades under året. Om lokalstödssatsningen räknas bort, eftersom det är en befintlig stödform snarare än ett prioriterat tema, utgör andelen 28 procent.

Under perioden 2012–2014 fick totalt 156 lokalstödsprojekt stöd ur Allmänna arvsfonden. Det sammanlagda stödet ur fonden till lokalstöd, inklusive lokalstöd som hänförs till Egen Kraft, uppgår till drygt 281 miljoner kronor.

Kommunikation, uppföljning och utvärdering

Arvsfondsdelegationens nya webbplats – www.arvsfonden.se – är den främsta kanalen för att förmedla aktuell information om vad pengarna i Allmänna arvsfonden används till. Den innehåller myndighetsinformation och en interaktiv projektdel, där i dag omkring 570 pågående projekt finns representerade.

I Arvsfondsdelegationens uppgifter ingår att ha en samlad strategi för uppföljning och utvärdering av stöd som har beviljats. Organisationer och föreningar som beviljas stöd ur Allmänna arvsfonden ska efter varje avslutat projektår redovisa projektet. Syftet med slutredovisningarna är inte att bedöma om projekten är bra eller dåliga utan att ge kunskap om vilka spår och resultat som arvsfondsmedlen lämnat. Under 2014 slutredovisades och kategoriserades totalt 192 projektstöd. Uppföljningen visar att 48 procent av projektens verksamhet lever vidare i någon form.

Six utvärderingar av 536 projekt och 207 lokalstöd avslutades 2014. Vid årsskiftet 2014/15 pågick ytterligare nio utvärderingar, varav tre skulle avslutas under 2015.

Arvsfondsdelegationen utvärderar även projekten ur ett jämställdhetsperspektiv.

Målgruppen för utvärderingarna är främst myndigheter och organisationer som är verksamma inom det aktuella området. Under 2014 höll Arvsfondsdelegationen fem seminarier där ca 400 personer från olika myndigheter och organisationer deltog.

Regeringens bedömning av Arvsfondsdelegationens verksamhet och utveckling

Regeringen är positiv till att projektstöd och lokalstöd till samtliga Allmänna arvsfondens målgrupper ligger på fortsatt höga nivåer. Regeringen noterar också att i närmare hälften av projekten lever erfarenheterna vidare i någon form, och regeringen vill särskilt lyfta fram betydelsen av det arbete som har bedrivits med Arvsfondsdelegationens kommunikationsverksamhet, vilket är mycket positivt. Regeringen anser sammantaget att medlen fördelats på ett väl

genomfört sätt och i enlighet med Allmänna arvsfondens ändamål och prioriteringar. Regeringen anser dock att det finns skäl att överväga ytterligare prioritet när det gäller satsningar för att stärka förutsättningarna för nyanländas mottagande och etablering, för att öka jämlikhet och jämställdhet för målgrupperna, för ökad delaktighet och tillgänglighet för äldre personer med funktionsnedsättningar samt projekt om att stärka inflytandet för barn och unga. Regeringen vill understryka vikten av att medel som fördelas till projekt kommer alla tre målgrupper till godo samt vikten av delaktighet i projekten för målgrupperna.

Inriktning och prioriterade områden fr.o.m. 2015

Regeringen har identifierat tolv områden som bör prioriteras vid Arvsfondsdelegationens medelsfördelning. Antalet prioriteringar utökas därmed med fyra områden jämfört med tidigare år. De områden som bör prioriteras sedan tidigare är projekt som syftar till att

- stärka barnets rättigheter
- öka delaktighet och stärka demokratin
- förebygga våld, mobbning och trakasserier
- främja ett starkt föräldraskap
- främja psykisk och fysisk hälsa
- öka delaktigheten i kulturlivet
- främja etableringen på arbetsmarknaden
- stärka rättigheterna för personer med funktionsnedsättning.

De nytillkomna områdenas syfte är att

- stärka förutsättningarna för nyanländas mottagande och etablering
- öka jämställdhet och jämlikhet
- öka delaktighet och tillgänglighet för äldre personer med funktionsnedsättningar
- stärka barn och ungas inflytande.

Utöver de angivna områdena bör medel liksom tidigare kunna ges till utvecklingsprojekt inom områden som i dag inte kan förutses.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att skrivelsen, som inte föranlett någon motion, bör läggas till handlingarna.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelsen

Regeringens skrivelse 2014/15:132 Redovisning av fördelning av medel från Allmänna arvsfonden under budgetåret 2014